

ПРИМЕДБЕ НА ЈЕЗИК ЗАКОНОДАВЦА У ПОЈЕДИНИМ ОДРЕДБАМА РЕПУБЛИЧКИХ И ПОКРАЈИНСКИХ ЗАКОНА О ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ

1. Да би у процесу правног нормирања настали јасни, одређени и разумљиви правни прописи, неопходно је, између осталог, да су мисли исказане адекватним речима.¹

Сваки закон је намењен широком кругу људи. Због тога је и разумљиво што у правним прописима преовлађује употреба речи које имају исто значење као и у друштвеном животу уопште.² Поред ових, тзв. обичних израза,³ нужна је међутим, и употреба израза који имају специфично значење, неопходно је коришћење правних термина. Правни термини нису, као што је познато, нове измишљене речи (неологизми). То су речи већ створене у језику, којима посебно значење дају правни прописи, правна пракса и правна наука.⁵

Један од услова за правилну примену прописа је и уједначеност правне терминологије.⁶ Захтев за уједначавање правне терминологије ни-

- 1 Принципи и техника нормирања јесу предмет изучавања науке о стварању права. Овој релативно младој правној науци дају се у литератури различити називи: "Номотехника", "Нормативна техника", "Правно нормирање", "Нормирање правних прописа" итд. О томе детаљно: Благојевић, С. - Ивановић, Б. - Правно нормирање, Титоград, 1984, стр. 22-27. Идеја о увођењу ове научне дисциплине у наставне програме правних факултета у Југославији потиче из педесетих година. Први удбеник из номотехнике написао је проф. Вуковић још 1966.г. (Вуковић, М. - Израда правних прописа - номотехника, Загреб, 1966).
- 2 "...Ако законодавац жели да буде разумљив народу, ваља да се служи његовим језиком; треба се чврсто држати народног живог језика а кад је неминовно потребно одступити од тога онда се чврсто држати његовог духа...", писао је Валтазар Богишић, творца Општег имовинског законика за Кнежевину Црну Гору, ремек дела правне историје и правне културе. (Наведено према: Благојевић, С. - Ивановић Б. - *op. cit.*, стр.63.). Сличне се мисли могу прочитати и у делу проф. Константиновића "...Закон мора да буде састављен бар већим делом тако да буде приступачан не само правнику, него и свима којих се тиче, без нарочитог објашњавања од стране стручњака..." (Константиновић, М. - Облигације и уговори - скица за закон о облигацијама и уговорима, Београд, 1969, стр.9).
- 3 Говори се, уствари, о обичном или вулгарном (од лат. *vulgus* - народ) значењу речи. Ови изрази се називају и "саобраћајним изразима". Детаљно о томе: Вуковић, М. - Нормирање правних прописа, Загреб, 1966, стр.53.
- 4 Израз "термин" потиче од латинске речи *terminus*, у изворном значењу - гранични камен. Уместо речи "термин", у литератури се употребљава и реч "технички израз" (*terminus technicus*), мада има мишљења да у друштвеним наукама треба избегавати њену употребу. (Видети: Вуковић, М. - *op.cit.* стр.57)
- 5 Правни термини по правилу имају идиоматски карактер. Њима се изражава особен начин мишљења који, поред осталог, условљавају и националне карактеристике правне свести у једном друштву. (Видети: Орлић, М. - Предговор тријезичном речнику правних термина, Јовановић, Ј. - Тодоровић, С. - Београд, 1990, стр.IX).
- 6 Велики је недостатак што у нашој књижевности још не постоји речник правних термина. Речник таквог карактера би, несумњиво, допринео уједначавању правне терминологије. Занимљиво је да је још далеке 1954. г. на седници Правописне комисије у Новом Саду констатовано да је неодложно приступити изради терминологије за све научне области. И до данас је, међутим, то остала само пука жеља. Истина, има у нашој литератури вишејезичких правних речника. Тако се крајем 1990.г. појавио из штампе

је, како је писао проф. Марковић, израз претеране педантерије. "...Уједначена терминологија значи јасност у изражавању, представља знатну помоћ за правилно разумевање текста и доприноси избегавању неспоразума..."⁷ Тежња да се приликом формулисања прописа за означавање појединих појмова⁸ доследно користе адекватни правно-технички термини има своје сасвим рационално оправдање.⁹ Употреба неадекватних правно-техничких израза у законском тексту може бити повод за различита тумачења у пракси а тиме и за различито поступање судова у истоветним ситуацијама.

2. У изради нацрта закона суделују експерти различитих научних дисциплина. Међу њима су и правни редактори, стручњаци за адекватно формулисање правних правила. Због тога је основано очекивати да приликом редакције правних прописа сваки правни појам буде означен одговарајућим правно-техничким термином. Има, међутим, и таквих законских текстова који очигледно показују да је редакција појединих правних норми извршена нестручно и површно. Такав је случај и са неким одредбама републичких и покрајинских закона о ванпарничном поступку.

У овом раду извршена је анализа само једног сегмента републичких и покрајинских закона о ванпарничном поступку, тако што је истраживање ограничено на анализу законских формулација назива поступка за деобу ствари и права, као једном од посебних ванпарничних поступака који су овим законима регулисани. Назив једног поступка адекватан је само онда кад се мисаоно слаже са суштином и предметом самог поступка. Резултати овог истраживања би требало да покажу у којој мери законски називи поступка за деобу ствари и права верно одржавају циљ и суштину самог поступка.

3. Поступак за деобу ствари и права тј. поступак за деобу заједничких ствари или имовине, како се овај поступак уобичајено назива, спада у групу имовинскоправних ванпарничних поступака.¹⁰

По правилима поступка за деобу ствари и права штити се и остварује право на деобу сувласничке ствари.

Поред права која у целости припадају једном субјекту, у имовини

српскохрватско- француско-енглески речник правних термина. (Видети: Јовановић, Ј. - Тодоровић, С. - Српскохрватско-француско-енглески речник правних термина, Београд, 1990). Иако је несумњиво да овакви речници доприносе развоју наше правне терминологије, они нису довољни да попуне огромну празнину која у овој области постоји у нашој националној литератури.

7 Марковић, М. - Грађанско процесно право, књ.И, св.1, Београд, 1957, напомена, бр.11, стр.13.

8 Треба напоменути да поједини појмови у праву мењају своју садржину и природу. Такав је случај и са неким основним појмовима у праву. Видети: Ковачевић-Куштримовић, Р. -Подела субјективних права и њен значај, Зборник Правног факултета у Нишу, 1983, стр. 186.

9 "...Познавање терминологије и вештине употребе термина је једна од основних ствари при изради прописа (...). Термини су основно оруђе онога ко израђује прописе..." (Гершковић, А. - основни проблеми система и метода израде прописа, у књизи Израда прописа, Београд, 1957, стр.24. (Наведено према: Вуковић, М. - оп.цит., стр.57).

10 У теорији ванпарничног процесног права се на различите начине врши класификација ванпарничних поступака. Један од критеријума за поделу ванпарничних поступака је природа односа који се штите по правилима овог метода правне заштите. По том критеријуму ванпарнични поступци се деле на статусне поступке, поступке у породичноправним стварима, имовинскоправне и остале поступке. (О томе детаљно: Станковић, Г. - Грађанско процесно право, Београд, 1989, стр.402-403).

једног лица могу се наћи и подељена права која субјект може да врши само заједно са другим лицем. Једно од најзначајнијих права која улазе у састав имовине је право својине. Два или више субјеката могу бити у сусвојинском односу поводом једне или више ствари.¹¹ Док се интереси сувласника несметано остварују вршењем овлашћења која им као сувласницима припадају, сувласничка заједница опстаје. У тренутку кад интереси сувласника дођу у сукоб или кад постане отежано њихово остваривање, сваки од сувласника је овлашћен на деобу ствари у сусвојини.

Своје право на деобу ствари у сусвојини сувласници могу да остваре тако што ће се споразумети о начину деобе. Уколико, међутим, не постигну споразум о деоби, сваки од њих је овлашћен да своје право на деобу остварује у поступку пред судом.

По правилима поступка за деобу ствари и права штити се и право на деобу заједничких права кад је реч о правима поводом којих постоји наследничка заједница. Полазећи од система наслеђивања *ipso iure*, у свим републичким и покрајинским законима о наслеђивању (осим у македонском) изричито је предвиђено да до деобе наследници управљају и располажу наследством заједнички.¹² Овакав режим заједничке имовине наследника, који траје све до деобе наследства, није прихваћен једино у македонском наследном праву. По ЗН Македоније, режим заједничке имовине наследника траје само до правноснажности одлуке којом су одређена лица проглашена наследницима.¹³ После тог тренутка, на правне односе санаследника примењују се одредбе закона којима је уређено вршење права идеално подељених између множине титулара.¹⁴

У тренутку отварања наслеђа, санаследници ступају у наследничку заједницу поводом сваког од наслеђених права, тако да, у суштини, има онолико наследничких заједница колико има и наслеђених права.¹⁵ Решењем о наслеђивању одређени су наследни делови санаследника али тиме нису истовремено одређени и аликвотни делови права поводом којих наследничка заједница постоји.¹⁶ Кад наследничка заједница поводом неког од заједничких права више не омогућава остваривање интереса неког од санаследника, он је овлашћен да затражи деобу тог заједничког права. Деобом заједничког права наследник стиче одговарајући аликвотни део тог права уместо одговарајућег удела у наследничкој заједници насталој поводом заједничког права које се дели. Деобом заједничког права санаследници постају сутитулари стварног односа облигационог права. Подељено имовинско право убудуће се врши у складу са одредбама закона којима је уређено вршење права идеално подељених између множине субјеката. Та-

11 Међу теоретичарима стварног права нема сагласности о томе шта је подељено код сусвојине. Преовлађује схватање да је међу сувласницима подељено право својине а не сама ствар. Изражена су и схватања да је код сусвојине подељено вршење права својине. Видети детаљно: Станковић, Г. - Орлић, М. - Стварно право, Београд, 1982, стр.215.

12 Чл.146. Закона о наслеђивању БиХ; чл.143. Закона о наслеђивању ЦГ; чл.128. Закона о наслеђивању Косова; чл.145. Закона о наслеђивању Словеније; чл.143. Закона о наслеђивању Србије; чл.145. Закона о наслеђивању Војводине.

13 Чл.141. Закона о наслеђивању Македоније.

14 У литератури се среће схватање да ово правило важи у свим републичким и покрајинским наследним правима. Видети: Сворцац, С. - Ђорђевић, В. - Наследно право, Београд, 1990, стр.212.

15 О томе детаљно: Gavella, N. - правни положај наслједника, Загреб, 1983, стр.71.

16 Колико је овакво законско решење оправдано са становишта правне политике и правне технике, јесте питање за чији је одговор неопходно извршити детаљну анализу.

ко се деобом права својине заједничка својина претвара у сусвојину а тражбена права се после деобе остварују на принципу солидарности поверилаца.

Своје право на деобу заједничког права наследник може да оствари тако што ће се споразумети са осталим наследницима о величини аликвотног дела који му припада на име удела у наследничкој заједници насталој поводом тог права.¹⁷ Уколико се наследници не споразумеју о томе, своје право на деобу заједничког права наследник може да оствари једино у поступку пред судом.

4. Законодавац је, руковођен одређеним правно-политичким и правно-техничким разлозима, предвидео да се судска заштита права на деобу сувласничке ствари, као и права на деобу заједничког права, пружа у ванпарничном поступку, као једном од метода грађанскоправне заштите.

Поступак за деобу ствари и права регулисан је републичким и покрајинским законима¹⁸ о ванпарничном поступку.¹⁹

"У свим републичким и покрајинским законима је на јединствен начин одређен предмет поступка за деобу ствари и права."²⁰ У законским текстовима су, међутим, употребљени различити називи за поступак по чијим се правилима поступа приликом судског остваривања права на деобу ствари и права. У осам републичких и покрајинских закона о ванпарничном поступку редактори законских текстова су "успели" да креирају три различита назива поступка за деобу ствари и права; "Деоба ствари и имовине у сувласништву", "Деоба заједничких ствари или имовине" и "Поступак за деобу ствари и заједничке имовине."

-
- 17 У теорији и судској пракси влада општеприхваћено мишљење да деобу заједничког права поводом кога постоји наследничка заједница наследници могу извршити тако што ће споразумно утврдити квоте у том заједничком праву и тиме постати сутитуларни идеално подељених стварних тј. облигационих права. (Видети: Gavella, N. - op. cit., стр.76. У литератури се, истина ретко, среће и супротно схватање. (Видети: Марковић, С. - Наследно право, Београд, 1981, стр.325).
- 18 Полазећи од уставног критеријума за разграничење законодавних компетенција између федерације, република и покрајина из чл.282.ст.1.т.12. Устава СФРЈ, регулисање поступка за деобу ствари у сусвојини спада у законодавну надлежност федерације. (тако и: Дика,М. - Потреба доношења Савезног закона о изванпарничном поступку и уједначавање републичког и покрајинског изванпарничног законодавства, Књига о грађанском судском поступку, II том, Београд, 1989, стр.7). Савезни закон о ванпарничном поступку, федерација, међутим, ни до данас није донела иако су њене законодавне компетенције у овој области прилично широке. (О томе видети: Станковић, Г.- Привремено обустављање ванпарничне делатности, Зборник Правног факултета у Нишу, 1989. стр.124). Због тога су све републике и покрајине у своје законе о ванпарничном поступку унеле и одредбе о поступку за деобу ствари у сусвојини, користећи се при томе овлашћењима из познатог чл.268. ст.3. Устава СФРЈ.
- 19 Закон о ванпарничном поступку до сада су донеле све републике и покрајине осим Хрватске и то овим редом: СР Македонија је донела Закон за вонпроцесната постапка 1979. (Сл. весник СР Македоније, 19/79. у даљем тексту ЗВПМ), Србија Закон о ванпарничном поступку 1982. (Сл.гласник СР Србије, 25/82. у даљем тексту ЗВПС), Словенија Закон о неправдном поступку 1986. (Урадни лист СР Словеније, 30/86, у даљем тексту ЗВПСЈ), АП Косово Закон о ванпарничном поступку 1986. (Сл. лист САП Косово, 42/86, у даљем тексту ЗВПК), Црна Гора Закон о ванпарничном поступку 1986 (Сл. лист СР Црне Горе, 34/86, у даљем тексту ЗВПЦГ), АП Војводина Закон о ванпарничном поступку 1988. (Сл. лист САП Војводина, 27/88, у даљем тексту ЗВПВ) и Босна и Херцеговина Закон о ванпарничном поступку 1989. (Сл. лист СР Босне и Херцеговине, 10/89, у даљем тексту ЗВПБИХ).
- 20 Чл.148 ЗВПС. На сличан начин одређен је предмет поступка за деобу ствари у сусвојини и у свим осталим републичким и покрајинским законима о ванпарничном поступку.

5. Приликом прописивања правила поступка за деобу ствари и права, као и приликом формулисања назива самог поступка, употребљени су, између осталог, и поједини изрази за које се већ на први поглед може рећи да су неадекватни. Неки од употребљених правно-техничких термина имају сасвим друго значење у материјално-правним законима којима су уређени односи сувласника и заједничара. Осим тога, поједини од термина коришћени у законима о ванпарничном поступку у теорији грађанског права служе за означавање сасвим различитих појмова и института.

6. Неуједначеност и неадекватност правних термина који су коришћени приликом редакције прописа о поступку за деобу ствари и права допринели су да се у теорији која се бави изучавањем ванпарничног поступка појаве различита, често сасвим супротна, схватања о појединим проблемима везаним за овај поступак. Осим тога, то је, вероватно, био и један од разлога који су утицали да се и у литератури посвећеној истраживању поступка за деобу ствари и права понекад срећу и недовољно прецизни и некоректни изрази.²¹

7. Да би анализа законских формулација назива поступка за деобу ствари и права могла да се изврши, неопходно је, најпре, утврдити, шта, у ствари, представља садржину и предмет овог поступка.

Резултати истраживања показују да се по правилима поступка за деобу ствари и права остварује право на деобу сувласничке ствари односно право на деобу заједничког права. Непосредни предмет овог поступка је захтев предлагача да суд својом одлуком подели једну или више ствари поводом којих су странке у овом поступку у правном односу сувласништва. Захтев предлагача се, осим тога, може ограничити само на захтев упућен суду којим се тражи да суд подели једно или више права тако што ће, сразмерно већ утврђеном уделу странке у наследничкој заједници, одредити аликвотни део права који јој на име тог удела припада.

Захтев за пружање правне заштите по правилима овог ванпарничног поступка је, по својој природи, правопренаставни захтев и кад је захтев усмерен на деобу једне или више ствари, као и онда кад се од суда тражи деоба заједничких права.

Истичући захтев за деобу сувласничке ствари, странка од суда тражи да изврши поделу објекта над којим је заснован сусвојински однос. Како је објект права (у овом случају ствар) један од елемената у структури права,²² то настале промене, иако се тичу објекта права, у суштини уносе измене у међусобна права и обавезе сувласника - странака у поступку.

Уколико суд утврди да предлагач има право на деобу,²³ ствари у су-

21 Тако се, нпр., у литератури израз "деоба заједничке имовине" користи да би се њиме означио како поступак за деобу ствари у сусвојини тако и поступак за утврђивање удела у заједничкој имовини. (Видети: Бакић, В. - Породично право, Београд, 1976, стр.166; Суџум, Р. - Имовински односи брачних другова, Београд, 1982, стр.226). У литератури сличних примера има заиста много.

22 О томе детаљно видети: Поповић, М. - Покушај дефиниције субјективног права, *Анали* 1/66, стр.91. О објектима грађанских права детаљно: Станковић, О. - Објекти грађанских права, *Анали*, 7/76, стр.647-656.

23 Право на деобу ствари у сусвојини може се остваривати под законом предвиђеним условима. Деоба се не може захтевати у невреме, тј., у време у које би била на штету других сувласника (чл.16. Закона о основним својинскоправним односима, Сл.лист СФРЈ у даљем тексту ЗОСПО). Осим тога, сувласници могу уговорити да се право на деобу за извесно време не остварује. Због тога ће суд морати најпре да утврди да ли предлагач има право на деобу. Уколико у конкретном случају таквог права нема, суд ће бити дужан

својини, усвојиће захтев за деобу и одлучити о начину деобе. Који ће од могућих начина деобе суд применити, одређују правила материјалног права. Суд може одлучити да се деоба изврши тако што ће се ствар у сусвојини, сразмерно квотама, физички поделити на две посебне ствари. Осим тога, суд може одлучити да ствар припадне у искључиву својину једном од сувласника а да он осталим сувласницима исплати новчану вредност њихових удела. На тај начин једна од странака постаје искључиви власник ствари а истовремено постаје и дужник према осталим сувласницима. Тиме се, у ствари, једно стварно право преображава у тражбено право.²⁴ Суд, такође, може донети одлуку да се ствар прода (тзв. цивилна деоба) и добијени новачни износ подели странакама, пропорционално величини њихових удела.²⁵ Кад је у питању деоба већег броја ствари (имовинске масе) које су у сувласништву странака, суд може наложити да поједине ствари припадну у искључиву својину једне од странака.²⁶

С обзиром да постоје различити начини деобе ствари у сусвојини, различите су и промене које правноснажна судска одлука може да унесе у правне односе странака. Но, без обзира на то до каквих трансформација може да дође у међусобним правима и обавезама странака, у сваком поступку се остварују, у суштини, исте правне последице - правноснажношћу одлуке којом је усвојен захтев за деобу ствари у сусвојини укида се сувласнички однос између странака. Управо је престанак сувласничког односа био она правна промена коју је странка преко и посредством суда желела да оствари.²⁷

Кад је пред судом истакнут захтев за деобу заједничког права, странка од суда тражи да суд својом одлуком одреди аликвотни део права који странци припада по основу њеног удела у заједници насталој поводом тог права. Уколико овај захтев странке није истовремено спојен и са захтевом за поделу објекта права, задатак суда је у таквом случају ограничени само на утврђивање аликвотног дела права који странци припада.²⁸ Захтев за деобу заједничког права је, по својој природи, правопренавни захтев, иако би

да одбије захтев за деобу као неоснован.

- 24 Могућност трансформације стварног права у тражбено право, односно могућност замене једне ствари другом (новцем) (тзв. реална суброгација), произлази из чињенице да су објекти имовинских права процењиви у новцу. Та њихова карактеристика омогућава суброгацију а да се, при том, не мења сам предмет деобе. Објашњење овог феномена лежи у принципу јединства имовине, или, прецизније, сама суброгација управо омогућава остваривање овог принципа. (Видети о томе: Гамс,А. - Својина и имовина, Анали, 1/53.
- 25 Видети напомену бр.24.
- 26 Правила, материјалног права, на основу којих суд одлучује о начину деобе ствари у сусвојини, садржана су у ЗОСПО. Њиме су, у ствари, предвиђени основни начини деобе ствари у сусвојини. Кад су у питању поједини случајеви стицања сусвојине утврђивањем удела у заједничкој имовини, за њих важе посебна правила деобе за одређене ствари из имовинске масе која се дели. Тако је, нпр. у чл.333. Закона о браку и породичним односима Србије (Сл. гласник СР Србије, 22/80) предвиђено да ће покретне ствари које је брачни друг задржао после прекида заједнице живота и које су биле у његовој непрекидној мирној државини најмање три године приликом деобе припасти управо њему у искључиву својину.
- 27 То је, вероватно, и један од разлога што се у нашој процесној књижевности овај поступак означава и као поступак за "раскидање (развргнуће) заједнице". (Видети: Камхи,С. - Ванпарнични поступак, Сарајево, 1968, стр. 87; Трива,С. - Дика,М. - Изванпарнично процесно право, Загреб, 1982, стр.66).
- 28 Суд у таквом случају одлучује само о захтеву за деобу заједничког права а не и о начину деобе.

се на први поглед могло закључити да је реч о захтеву за утврђивање. Правноснажношћу одлуке којом је усвојен захтев за деобу заједничког права уносе се измене у правне односе странака тако што предлагач постаје ситулар идеално подељеног стварног односно облигационог права.

8. Поред захтева за деобу, у оквиру ванпарничног поступка за деобу ствари и права могу се остваривати и правозаштитни захтеви лица која имају извесна права према сувласницима односно заједничарима - странкама у поступку (нпр. повериоци странака, носиоци стварних службености).²⁹ Да би се одговорило на питање да ли су правозаштитни захтеви ових лица предмет поступка за деобу ствари и права или су они, уствари, предмет специфичних адхезионих поступака који се воде у оквиру поступка за деобу, потребно је извршити даља истраживања. Циљ који је постављен приликом израде овог рада може се, међутим, остварити без обзира на то каква би, евентуално, била садржина одговора на постављено питање. Несумњиво је, наиме, да је предмет једног поступка одређен основним захтевом који се у њему остварује.

9. У ЗВПБИХ одредбе о поступку за деобу ствари и права груписане су у глави "Ц" под насловом "Деоба ствари и имовине у сувласништву". Формулисањем оваквог назива поступка, редактори законског текста су очигледно желели да истакну да се по правилима овог поступка може одлучивати како о захтеву за деобу једне ствари тако и о захтеву за деобу већег броја ствари које су у сусвојини истих лица. Оваква законска формулација није, међутим, сасвим адекватна. Познато је наиме, да имовина као целина не може бити објект права, па се над њом не може засновати ни сувласнички однос. Отуда имовина, као скуп имовинских права, не може бити предмет деобе у овом поступку.

Осим тога, треба приметити да се из наведеног назива поступка уопште не види да су правила садржана у гл. "Ц" ЗВПБИХ правила процесне природе. Сасвим је, међутим, јасно да су у наведеним одредбама предвиђена правила процедуре, правила по којима ће поступати суд и странке у поступку за деобу ствари и права. Због тога је и у овом погледу наведена законска формулација назива поступка неодговарајућа.³⁰

10. У ЗВПМ, ЗВПС, ЗВПК, ЗВПВ и ЗВПЦГ поступак за деобу ствари и права регулисан је под насловом "Деоба заједничких ствари или имовине". Термин "заједничка ствар", који је искоришћен за означавање једног од предмета деобе, није сасвим коректно употребљен. Овим изразом се у лаичком говору означава како ствар која је у сусвојини, тако и ствар поводом које постоји заједничка својина. У правној терминологији је непожељно да се исти израз користи за означавање различитих појмова. Изразом "заједничка ствар" требало би означавати само ствар над којом постоји заједничка својина. Заједничка ствар, међутим, не може бити предмет деобе по правилима ванпарничног поступка. Предмет деобе може бити само право заједничке својине.

И термин "имовина", који је коришћен приликом формулисања назива поступка, није сасвим адекватан. Изразом "имовина" означава се, као што је познато, скуп имовинских права која припадају једном субјекту.

²⁹ Чл.154. ЗВПС.

³⁰ И из назива овог поступка, формулисаних у законима о ванпарничном поступку осталих република и покрајина (изузев ЗВПСЛ) не види се да је реч о правилима процесне природе, да је реч о одредбама којима је регулисан поступак.

Циљ поступка за деобу ствари и права састоји се у томе да се подели објект права онда кад су аликвотни делови права већ утврђени или, пак, у томе да се подели једно или више заједничких права.

11. Одредбе о поступку за деобу ствари и права у ЗВПСЈ садржане су у поглављу које носи назив "Поступак за деобу ствари и заједничке имовине".³¹ Израз "имовина" је и у овом законском тексту употребљен за означавање скупа ствари, што је, с гледишта правне технике, непрецизно.³²

12. Имајући у виду све изнесене критике у погледу употребљених термина у називима поступка, може се закључити да ниједна од законских формулација назива поступка за деобу ствари и права није сасвим адекватна.

Можда би критику научно и стручне јавности "боље издржао" назив "Поступак за деобу ствари и права", који је и коришћен у овом раду. Чини се да он много верније одражава циљ и суштину поступка у коме се преко судске одлуке остварује право на деобу ствари у сусвојини тј., овлашћење на деобу заједничког права.

31 Треба приметити да је ЗВПСЈ једини закон о ванпарничном поступку којим су уређена два посебна поступка за деобу: "Поступак за деобу ствари у сусвојини" (чл.118-127 ЗВПСЈ) и "Поступак за деобу заједничке имовине" (чл.128-139 ЗВПСЈ).

32 Овакви редакцијски пропусти се често срећу у нашим законима. О томе видети: Гамс, А. - Брачно и породично имовинско право, Београд, 1966, стр.35.

SOME REMARKS CONCERNING LANGUAGE OF THE LAWMAKERS IN CERTAIN PROVISIONS OF THE REPUBLICS AND PROVINCES LAWS ON OUT-OF-COURT PROCEEDINGS

- Summary -

The paper deals with the analysis of legal formulations of the name of the procedure on separation of property and rights, as one of the special out-of-court proceedings which are regulated by republics and provinces laws on out-of-court proceedings.

Subject of the procedure on separation of property and rights is regulated in a universal way in all republics and provinces laws, but the editors of legal texts have created various names for the procedure under the rules of which it is treated in court while setting the right on separation of property, namely, separation of rights.

The task of the author has been to research in what measure formulated names of the procedure on separation of property and rights agree in idea with the subject and substance of the procedure itself. Research results indicate that not even one of legal formulations concerning names of the procedure, owing to terms used to denote certain ideas, express the aim and substance of the procedure itself exactly.

